

ราชภัฏวิชาการ 2562

รวมบทความวิจัย (Proceedings)

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัย
“นักคิด นักสร้างสรรค์ พัฒนานวัตกรรมสู่สังคม”
วันที่ 12-13 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2562
ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

จัดโดย

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

<http://graduate.nstru.ac.th>

31 พฤษภาคม 2562

ราชภัฏวิชาการ 2562 : การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
“นักคิด นักสร้างสรรค์ พัฒนานวัตกรรมสู่สังคม”

ที่ปรึกษา :

ศาสตราจารย์ ดร.ธีระ รุณเจริญ	มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล
รองศาสตราจารย์ ดร.สมาน อัครภูมิ	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนันท์ ธาตุทอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ดร.สมปอง รักษาธรรม	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

บรรณาธิการ :

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลดาวัลย์ แก้วสีนวล	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
--	--------------------------------

กองบรรณาธิการ :

รองศาสตราจารย์ ดร.จำเริญ ชูช่วยสุวรรณ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
รองศาสตราจารย์ ดร.กันตภณ หนูทองแก้ว	วิทยาเขตนครศรีธรรมราช ใสใหญ่
รองศาสตราจารย์ ดร.ปัญญา เลิศไกร	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
รองศาสตราจารย์ ดร.วีระยุทธ ชาคะกาญจน์	วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉัตรชัย แก้วดี	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชลลดา แสงมณี ศิริสาธิตกิจ	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐิมาพร เพชรแก้ว	มหาวิทยาลัยทักษิณ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรรณะ บรรจง	มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นพดล จันระวัง	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีวรรณ จงจิตร ศิริจิรกาล	มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มลิวลัย สมศักดิ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพร อัครสุวรรณ	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมพร เรืองอ่อน	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประวิทย์ เนื่องมัจฉา	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระยุทธ สุดสมบูรณ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สถาพร จันทวี	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ดร.พิชญมณี เพ็ญมาศ	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ดร.อรุณ จุติผล	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ดร.พัชรี สุเมโธกุล	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

เลขานุการกองบรรณาธิการ :

นางสาวพิชญา ชันธาโรจน์	นางอารมภ์ หัตถประดิษฐ์
นางสุจิตราพร ประสาน	นายชาญวิทย์ ชัยทอง
นางสาวสร้อยสุวรรณ กำมะหยี่	นางสาวยุวรัตน์ ทองประดิษฐ์

งบประมาณสนับสนุน :

งบประมาณแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

สารบัญ

หน้า

กลุ่มที่ 1 กลุ่มสังคมศาสตร์ ภาคบรรยาย (Oral Presentation).....	1
1 การรับรู้ภาพลักษณ์จังหวัดนครศรีธรรมราชในความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว สุดารัตน์ ไชยคงทอง.....	1-9
2 ผลการจัดกิจกรรมการเล่นิทานคุณธรรมที่มีต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กปฐมวัย ศิรินาถ จิตรวิวัฒน์ และ สุทธิษา มาลีเลิศ.....	10-20
3 แผ่นดินเสมอ:การตั้งถิ่นฐานและการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของผู้คน อภิชัย ทับไทร และ มานะ ชุนวีช่วย.....	21-29
4 การบริหารจัดการกลุ่มแม่บ้านเพื่อวิสาหกิจชุมชน กรณีศึกษา กลุ่มแม่บ้านผลิตเครื่องแกง ตำบลดอนเขียง หมู่ที่ 6 ตำบลนาเขียง อำเภอดวง จังหวัดนครศรีธรรมราช พัชรภรณ์ เกลี้ยงเกล้า จิตติมา ดำรงวัฒนะ อุดมศักดิ์ เดโชชัย เดโช แชน้ำแก้ว.....	30-40
5 แนวทางการจัดการตลาดบ่อนไก่โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนและท้องถิ่น กรณีศึกษา ชุมชนตลาด บ่อนไก่ ตำบลอ่าวพะยูน อำเภอบางปะอิน จิรวรรณ บุญพิศาล อุดมศักดิ์ เดโชชัย จิตติมา ดำรงวัฒนะ และ เดโช แชน้ำแก้ว.....	41-49
6 การบริหารจัดการของผู้ประกอบการธุรกิจร้านจำหน่ายพืชผัก กรณีศึกษา ตลาดนัดชุมชนบ้านป่า แซง ตำบลเสาธง อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช ปิยรัตน์ จันทร์แก้ว จิตติมา ดำรงวัฒนะ อุดมศักดิ์ เดโชชัย และเดโช แชน้ำแก้ว.....	50-61
7 ม้าทรง : พัฒนาการคติความเชื่อ และพิธีกรรมของคนในชุมชนที่มีต่อร่างทรงเจ้าแม่กวนอิม กรณีศึกษา ตำบลหน้าเจ้าแม่กวนอิมบ้านนาเหนือ ตำบลปากแพรก อำเภอบางขัน จังหวัดนครศรีธรรมราช ขวัญแก้ว แสงสีดา จิตติมา ดำรงวัฒนะ อุดมศักดิ์ เดโชชัย และ เดโช แชน้ำแก้ว.....	62-70
8 แพะ : การบริหารจัดการกลุ่มเลี้ยงแพะเพื่อวิสาหกิจชุมชน กรณีศึกษา กลุ่มเลี้ยงแพะบ้านเขาตั้ง หมู่ที่ 8 ตำบลกระบี่น้อย อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ ไอลดา รongปาน จิตติมา ดำรงวัฒนะ อุดมศักดิ์ เดโชชัยและเดโช แชน้ำแก้ว.....	71-81
9 แนวทางการส่งเสริมกลุ่มผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบ ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ กรณีศึกษา กลุ่มผู้ได้รับผลกระทบของหมู่บ้านแห่งหนึ่งในจังหวัดยะลา อานนท์ ชูปาน อุดมศักดิ์ เดโชชัย จิตติมา ดำรงวัฒนะและเดโช แชน้ำแก้ว.....	82-91
10 ศึกษาผลกระทบของการนำเสนอข่าวสารผ่านรูปแบบ Facebook Live ที่มีต่อเยาวชนในเขต เทศบาลนครนครศรีธรรมราช นายศาควิชย์ กรฐินทิพย์ และ สุภาวดี พรหมมา.....	92-102
11 พฤติกรรมและผลกระทบจากการรับชมซีรีส์ (series) เรื่อง เด็กใหม่ : กรณีศึกษานักเรียนมัธยมในเมืองนครศรีธรรมราช นางสาวฐิตาพร นาคปนทอง1และคณะ.....	103-113
12 การศึกษาพฤติกรรมการเล่นเกมออนไลน์ (E-Sport) ของนักศึกษาสาขาניתศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช นายชัยวุฒิ บุญประดิษฐ์1 และคณะ.....	114-119
13 การพัฒนาห้องสมุดโรงเรียน : กรณีศึกษาห้องสมุดโรงเรียนเทศบาลวัดศรีทวี จังหวัด นครศรีธรรมราช ภัทรวดี ธีญญเจริญ 1 สุภาพร มาศทอง2 และศิริญาพร ปรีชา.....	120-128

โครงการราชภัฏวิชาการ ประจำปี 2562
การประชุมวิชาการระดับชาติ วันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2562 "นักคิด นักสร้างสรรค์ พัฒนานวัตกรรมสู่สังคม"

14	กบถ้ำลอด : วิธีการเลี้ยงกบเพื่อส่งเสริมอาชีพในชุมชน กรณีศึกษา บ้านถ้ำลอด หมู่ที่ 4 ตำบลน้ำตก อำเภอทุ่งสงจังหวัดนครศรีธรรมราช มัตติกา ระวิงสุข เดโช แชน้ำแก้ว อุดมศักดิ์ เดโชชัยและ จิตติมา ดำรงวัฒนะ 129-137	129-137
15	พริ้วเขาดาว : วิธีการทำมีดพริ้วเพื่อการอนุรักษ์อาชีพท้องถิ่นของชาวชุมชนบ้านเขาดาว หมู่ที่ 7 ตำบลเขาขาว อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช วศิน ปานแก้ว เดโช แชน้ำแก้ว อุดมศักดิ์ เดโชชัย และ จิตติมา ดำรงวัฒนะ 138-148	138-148
16	การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการทำงานกลุ่ม เรื่อง ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย ที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เกม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราช อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช อภิชัย ทับไทรและแก้วใจ สุวรรณเวช..... 149-157	149-157
17	การจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบสืบเสาะหาความรู้ 7 ขั้น (7E) และเทคนิค STAD เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเศรษฐศาสตร์และทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคร อุบลราชธานี และ แก้วใจ สุวรรณเวช..... 158-172	158-172
18	ผลของการจัดกิจกรรมการเล่านิทานที่มีต่อการพัฒนาวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย กฤษฎีกนก ไสหนู1 และสุดา เจืออุมา 173-184	173-184
19	การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่องพลังงานแสงอาทิตย์ โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ CCR ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/3 โรงเรียนพรหมศรีพิทยาคม อำเภอพรหมศรี จังหวัดนครศรีธรรมราช วิลาวัลย์ ดัถยวาทย์ สาวิตรี ชามทองและ สุรเชษฐ์ คำวินพฤติ 185-192	185-192
20	การศึกษาผลของการใช้แรงเสริมทางบวกด้วยแสดมภ์ที่มีต่อพฤติกรรมความรับผิดชอบ ในการทำงานที่ได้รับมอบหมายในรายวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/3 โรงเรียนนบพิตวิทยา นวพร น้อยนารถ1 และ พันธุ์ศักดิ์ เกิดทองมี..... 193-200	193-200
21	การพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสตรีทุ่งสง ศิริวรรณ หมวดทอง ธนัฐชา รัตนพันธ์ และ รัฐพร กลิ่นมาลี 201-209	201-209
กลุ่มที่ 2 วิทยาศาสตร์ ภาคบรรยาย (Oral Presentation) 210		
1	พัฒนาผลิตภัณฑ์ทาร์ตมันม่วง มินตรา ช่วยวัตร และ จตุพร คงทอง..... 211-218	211-218
2	การวิเคราะห์เครื่องมือสำหรับสร้างเวิร์ดคลาวด์ ปรีชาติ โสพิพัฒน์ อรจิตร ไชยลิขิต และวารากรณ์ สาริษา..... 219-226	219-226
3	ชุดสาธิตการเหนี่ยวนำแม่เหล็กไฟฟ้าจากกฎของฟาราเดย์ รัตติกานต์ ยะกะชัย นวพร น้อยนารถ และ พันธุ์ศักดิ์ เกิดทองมี 227-239	227-239
กลุ่มที่ 3 วิทยาศาสตร์ ภาคโปสเตอร์ (Poster Presentation) 240		
1	ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสื่อประชาสัมพันธ์ตลาดหน้าพระธาตุ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ฉัตรทริกา คอเน็งและอังสนา จันทร์พร้อย..... 241-247	241-247
2	กระแสดวงกลมโคลไอโซเด็กัวต์เจตีย์ กับภาพสะท้อนของสังคมไทยในปัจจุบัน ภาคร อุบลราชธานี 248-256	248-256

กบถ้ำลอด : วิธีการเลี้ยงกบเพื่อส่งเสริมอาชีพในชุมชน
กรณีศึกษา บ้านถ้ำลอด หมู่ที่ 4 ตำบลน้ำตก อำเภอทุ่งสงจังหวัดนครศรีธรรมราช
Frog of Tamtalod : methods of raising frogs to promote careers
in the community. Case study of Bantamtalod, Moo 4, Namtok Subdistrict,
Thung Song District, Nakhon Si Thammarat Province.

มัตติกา ระวังสุข¹ เดโช แชน้ำแก้ว² อุดมศักดิ์ เดโชชัย³ และ จิตติมา ดำรงวัฒนะ⁴
Mattikar Rawangsuk¹ Daycho Khanamkhaew² Udomsak Daychochai³ and Jittima Damrongwattana⁴

สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
Daycho_kha@nstru.ac.th

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง กบถ้ำลอด : วิธีการเลี้ยงกบเพื่อส่งเสริมอาชีพในชุมชน กรณีศึกษา บ้านถ้ำลอด หมู่ที่ 4 ตำบลน้ำตก อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) วิธีการเลี้ยงกบบ่อซีเมนต์เพื่อส่งเสริมอาชีพในชุมชน 2) สภาพปัญหาในการเลี้ยงกบบ่อซีเมนต์เพื่อส่งเสริมอาชีพในชุมชน และ 3) แนวทางการแก้ไขปัญหาการเลี้ยงกบบ่อซีเมนต์เพื่อส่งเสริมอาชีพในชุมชน กรณีศึกษา บ้านถ้ำลอด หมู่ที่ 4 ตำบลน้ำตก อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีผู้ให้ข้อมูลจำนวนทั้งสิ้น 16 คน โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ

ผลการศึกษาพบว่า 1) วิธีการเลี้ยงกบบ่อซีเมนต์เพื่อส่งเสริมอาชีพในชุมชน เริ่มตั้งแต่ “เตรียมพื้นที่” ทั้งนี้เลือกทำเลที่ไม่โดนแสงแดดมากและอยู่ในอุณหภูมิต่ำที่เหมาะสม จากนั้น “เตรียมบ่อซีเมนต์” ที่สร้างขึ้น โดยแต่งหน้าดินให้เสมอกันแล้วขุดร่องให้เป็นคาน เทปูน ก่ออิฐ ฉาบและเทพื้นให้ลาดเอียงไปทางใดทางหนึ่งแล้วขัดมันภายในบ่อให้มีความเรียบ หลังจากนั้นก็นำน้ำใส่แช่ทิ้งไว้ในบ่อ พร้อมทั้งใช้ “เกลือแฉง และด่างทับทิม” และนำหยวกกล้วยมาหั่นเป็นชิ้นๆแช่ลงในน้ำทิ้งไว้ในบ่อประมาณ 10 วัน เพื่อลดความเป็นกรดเป็นด่างของปูน จากนั้นจึงดูทำความสะอาดและล้างออกด้วยน้ำสะอาดให้คราบออกหมดแล้วจึงนำลูกกบมาเลี้ยง “เลือกสายพันธุ์กบนา” ซึ่งมีความแข็งแรงเลี้ยงง่ายและโตเร็ว โดย “ให้อาหาร” ตามอายุของกบ เช่น ลูกกบให้อาหาร เบอร์ 1 เช้า เย็นและเย็น กบขนาดกลางให้อาหารเบอร์ 2 เช้าและเย็น และกบขนาดใหญ่ให้อาหารเบอร์ 3 เช้า และเย็น ในขณะที่ต้อง “ทำความสะอาดบ่อ” ในทุกเช้าและเย็น ไม่ให้ตะไคร่น้ำหรือคราบอาหารติดตามขอบบ่อ และดูแลรักษาความสะอาด พร้อมทั้ง “ดูแลเอาใจใส่” ไม่ทำให้กบตกใจและให้ยาบำรุง รอกให้กบโตขนาดพอเหมาะสำหรับการ “จับขาย” อายุประมาณ 3 เดือน ถ้าขายแบบตัวเป็น ๆ กิโลกรัมละ 80 บาท และถ้าลอกหนังออกและเอาเครื่องในออกกิโลกรัมละ 100 บาท 2) สภาพปัญหาในการเลี้ยงกบบ่อซีเมนต์เพื่อส่งเสริมอาชีพในชุมชน มีเรื่อง “สภาพปัญหาน้ำ” น้ำขุ่น ถ้าน้ำน้อยจะทำให้กบไม่กินอาหารและเป็นแผลง่าย แต่ถ้าน้ำมากเกินไปทำให้ดูแลความสะอาดยาก ในขณะที่ “ปัญหาโรคในกบ” เช่น โรคปากเห่าเปื่อยและแผลตามลำตัวที่เกิดจากการกัดกันเองและเสียดสีกับผนังบ่อ อีกทั้ง “ปัญหาสถานที่ที่เหมาะสมในการเลี้ยง” หากร้อนมากจะทำให้กบตาย คนอื่นให้ได้รับความรำคาญจากเสียงของกบหรือต้องปิดคอกัยจากคนที่จะมาขโมยกบและ “ปัญหาสายพันธุ์กบ” ต้องเลือกที่มีความแข็งแรงและโตไว 3) แนวทางการแก้ไขปัญหาการเลี้ยงกบบ่อซีเมนต์เพื่อส่งเสริมอาชีพในชุมชน โดยการ “แก้ไขปัญหาเรื่องน้ำ” เช่น บำบัดน้ำก่อนระบายลงแหล่งน้ำและดูแลความสะอาดน้ำ ในขณะที่การ “แก้ไขปัญหาโรคในกบ” ควรทำความสะอาดบ่อ ๆ พร้อมทั้งใส่ยาแบดตาตินเพื่อรักษาแผลที่เกิดขึ้น ส่วนการ “แก้ไขปัญหาสถานที่ที่เหมาะสมในการเลี้ยงกบ” ควรเลี้ยงกบในที่ที่ถ่ายเทน้ำได้สะดวก ไม่โดนแสงแดดมากจนเกินไป หากร้อนเกินไปก็นำสแลนมาคลุมให้กับกบและนำทรายใส่ลงในบ่อเพื่อเพิ่มความเย็นและการ “แก้ไขปัญหาสายพันธุ์กบ” เลือกสายพันธุ์กบนาเพราะเลี้ยงง่ายและโตไว เน้นเลือกเป็น “ตัวเมีย” มากๆ เพราะจะโตไวกว่าตัวผู้
คำสำคัญ: กบบ่อซีเมนต์; วิธีการเลี้ยงกบ; ปัญหาการเลี้ยงกบ; แนวทางการแก้ไขปัญหาการเลี้ยงกบ.

ABSTRACT

The study of Frog of Tamtalod : methods of raising frogs to promote careers in the community. Case study of Bantamtalod, Moo 4, Namtok Subdistrict, Thung Song District, Nakhon Si Thammarat Province. There is a purpose. 1) Methods of raising frogs in ponds. 2) Problems in raising frogs in ponds. 3) Guidelines for solving the problems of raising frogs in ponds. The populations were 16. By Quality Research. The results were as follows:

1) Methods of raising frogs in ponds, Starting from "preparing the area". Choose a location that is not too much sunlight, not too much shade. And in the proper temperature for raising frogs. Then "prepare the cement wells" that were created by making the soil uniform and digging the grooves into beams, plastering, masonry and pouring the floor to slope one way and polished. Put water in the pond and using "table salt and potassium permanganate "and bring banana slices to cut into pieces, soak into water, leave in the pond for about 10 days. Causing the cement in the pond to fade away. Then rub and clean. Therefore brought the frog baby to feed "Choose frog species". Because it's easy to grow and grow fast. By "feeding" according to the age of the frog. And must "clean the frog pond" in every morning and evening. Along with "take care" and waiting for the frog to grow to a suitable size for "catching the sale". If selling in the form of 80 baht per kilogram and if the skin is peeled off and the machine is removed in 100 baht per kilogram.

2) Problems in raising frogs in ponds, Such as water problems and the quantity of water. If less water makes the frog "Do not eat" and it is easy to wound. But if too much water will cause "Keeping the cleanliness difficult. For "Disease problems in frogs" such as Foot-and-mouth disease is caused by dirt and wound from biting themselves. Causing the frog to lose weight, abnormal skin color, loses balance with bleeding points by the body and frogs rarely eat. As well as the "problem of suitable places for rising". Such as the weather is too hot, the water that flows, the annoyance from the sound of the frogs that cry and must be safe from people who will steal. As for the "frog species problem", must choose a frog that is strong and sensitive.

3) Guidelines for solving the problems of raising frogs in ponds. By "fixing water problems" such as water treatment before draining into the water source, Keep the water clean and make food fit with frogs. While "fixing problems in frogs, such as cleaning the pond frequently and put the medicine to the frog when wounded. As for the "Fixing the right place to raise frogs", for example, should raise frogs in a place where water can be easily transferred, not being exposed to excessive sunlight. But if it is too hot, bring the glaze to the frog and put the sand into the pond to increase the coolness. And "fixing the frog species" must select the frog species, because it is easy to breed and resistant to disease. And focus on choosing to be "Females" come in large numbers, because they are faster than males.

Keywords: Cement pond frog; Methods of raising frogs in ponds; Problems in raising frogs in ponds; Guidelines for solving the problems of raising frogs in ponds.

บทนำ

ในปัจจุบันนับถือได้ว่าเป็นสัตว์เศรษฐกิจชนิดหนึ่ง เนื่องจากมีผู้นิยมบริโภค ทั้งในครัวเรือน ร้านอาหาร และภัตตาคาร หรือแม้แต่ใน “ชุมชน” รวมถึงการส่งออกไปยังต่างประเทศ ทั้งนี้ “เนื้อกบ” ยังจัดว่าเป็นแหล่งโปรตีนที่มีคุณภาพดีในการนำไปประกอบอาหาร ทั้งยังมีผลิตภัณฑ์อื่น ๆ จากหนึ่งกบ เช่น กระเป่า รองเท้า เครื่องประดับต่าง ๆ หรือใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตอาหารสัตว์ (สำนักงานหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2549) ซึ่งสามารถใช้ประโยชน์จากกบได้อย่างเต็มที่ แต่ปรากฏว่าปริมาณกบตามธรรมชาติกลับลดจำนวนลงเป็นอย่างมาก ทำให้ไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้บริโภค เพราะมีสาเหตุมาจากการจับกบในปริมาณมาก เช่น ไม่เลือกฤดูกาล แหล่งที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติของกบถูกทำลาย จึงจำเป็นต้องมีการ “เพาะเลี้ยงกบ” เพื่อให้ “เพียงพอ” ต่อความต้องการของผู้บริโภค (ปริยานันท์ มวลเมืองสอง, สาธิต อติโต และพัชรี สุริยะ, 2557) โดยกบที่เกษตรกรนิยมเลี้ยง คือ กบนา ซึ่งเป็นพันธุ์ที่เลี้ยงง่าย และโตเร็ว เป็นลักษณะที่ตรงตามความต้องการของตลาด โดยรูปแบบการเลี้ยงมีทั้งเลี้ยงในบ่อซีเมนต์ กระชัง และเลี้ยงในท้องร่องสวน แต่ส่วนใหญ่นิยมเลี้ยงภายในบ่อซีเมนต์ เพราะสะดวก และง่ายต่อการจัดการ (ยงยุทธ ทักษิณ, 2554)

บ้านถ้ำตลอด ก่อนจะมีอาชีพเลี้ยงกบในชุมชน ประชาชนในชุมชน มีอาชีพหลัก คือ ทำสวนควบคู่ไปกับการทำเกษตรกรรมที่ตนเองมีความผูกพัน และคุ้นเคย เนื่องจากในพื้นที่มีอาชีพทำสวน แต่บวกกับเศรษฐกิจที่ตกต่ำ ราคาขายพาราลดลงจึงทำให้ชาวบ้านหาช่องทางการเพิ่มรายได้เข้ามา โดยมีการเล็งไปเห็นการเลี้ยงกบที่กำลังมาแรง และเป็นที่ต้องการในตลาดจึงเกิดเป็นความสนใจมากขึ้น โดยมีการศึกษาหาข้อมูลในสื่อออนไลน์ หนังสือหน่วยงาน จากฟาร์มที่ประสบความสำเร็จในการเลี้ยงกบ แต่ก็ต้องจุดเริ่มต้น เช่น เงินลงทุน สร้างบ่อซีเมนต์ ลูกกบ และกบ ซึ่งการสร้างบ่อเลี้ยงควรมีขนาดความกว้าง 1 เมตร ยาว 1.5 เมตร สูง 1 เมตร เพื่อใช้การเลี้ยงกบ จำนวน 1 บ่อ โดยก่ออิฐปูน และฉาบด้วยปูนซีเมนต์ที่หนาเป็นพิเศษตรงส่วนล่างที่เก็บขังน้ำสูง 1 ฟุต พื้นล่างเทลาดเอียงเพื่อการระบายน้ำให้เป็นส่วนที่ต่ำที่สุด และแช่น้ำในบ่อด้วยต่างหับทิมก่อนประมาณ 9-10 วัน ก่อนที่จะนำลูกกบลงไปเลี้ยงในบ่อ การเลี้ยงกบในบ่อซีเมนต์เป็นรูปแบบที่นิยมเลี้ยงกันมากที่สุด เนื่องจากสะดวกในการเปลี่ยนถ่ายน้ำ และง่ายต่อการทำความสะอาดบ่อ ควบคุมโรคได้ การเลี้ยงกบในพื้นที่เป็นการเลี้ยงเพื่อขุนเป็นกบเนื้อขาย เพื่อส่งขายตลาด และขายเป็นกิโลกรัมตามบ้าน ปลีก และส่ง กิโลกรัมละ 80 บาท ประมาณ 4 ถึง 5 ตัวต่อกิโลกรัม และสามารถลดค่าใช้จ่ายภายในครัวเรือนได้ ใช้ชีวิตแบบเพียงพอ พอกินพอใช้ รู้จักวิถีชีวิต รู้จักอาชีพ และเป็นช่องทางที่ก่อให้เกิดเป็นรายได้เข้ามาในครัวเรือนได้ (กรมประมง, 2555)

จากความสำคัญข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาเรื่อง กบบ่อซีเมนต์ : วิธีการเลี้ยงกบเพื่อส่งเสริมอาชีพในชุมชน กรณีศึกษา บ้านถ้ำตลอด หมู่ที่ 4 ตำบลน้ำตก อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ภายใต้คำถามว่า 1) วิธีการเลี้ยงกบบ่อซีเมนต์เพื่อส่งเสริมอาชีพในชุมชน เป็นอย่างไร 2) สภาพปัญหาในการเลี้ยงกบบ่อซีเมนต์เพื่อส่งเสริมอาชีพในชุมชน เป็นอย่างไร และ 3) แนวทางการแก้ไขปัญหาการเลี้ยงกบบ่อซีเมนต์เพื่อส่งเสริมอาชีพในชุมชน เป็นอย่างไร เพราะเห็นว่าคนในชุมชนมีการทำอาชีพเลี้ยงกบในบ่อซีเมนต์เป็นการเลี้ยงเป็นอาชีพเสริม และการเลี้ยงไว้บริโภคภายในครัวเรือน และกบเป็นสัตว์ที่เลี้ยงง่าย ใช้เวลาไม่นาน มีความต้องการเพิ่มมากขึ้นในตลาด ลงทุนน้อย คุ่มค่าต่อการลงทุน และสามารถทำจนได้เป็นอาชีพหลักได้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาวิธีการเลี้ยงกบบ่อซีเมนต์เพื่อส่งเสริมอาชีพในชุมชน กรณีศึกษา บ้านถ้ำตลอด หมู่ที่ 4 ตำบลน้ำตก อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช
2. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาในการเลี้ยงกบบ่อซีเมนต์เพื่อส่งเสริมอาชีพในชุมชน กรณีศึกษาบ้านถ้ำตลอด หมู่ที่ 4 ตำบลน้ำตก อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช

โครงการราชภัฏวิชาการ ประจำปี 2562
การประชุมวิชาการระดับชาติ วันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2562 “นักคิด นักสร้างสรรค์ พัฒนานวัตกรรมสู่สังคม”

3. เพื่อศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาการเลี้ยงกบบ่อซีเมนต์เพื่อส่งเสริมอาชีพในชุมชน กรณีศึกษา บ้านถ้ำตลอด หมู่ที่ 4 ตำบลน้ำตก อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา ได้แก่ วิธีการเลี้ยงกบบ่อซีเมนต์ สภาพปัญหาในการเลี้ยงกบบ่อซีเมนต์ และแนวทางการแก้ไขปัญหาการเลี้ยงกบบ่อซีเมนต์เพื่อส่งเสริมอาชีพในชุมชน
2. ขอบเขตด้านประชากร ได้แก่ เกษตรกรผู้เลี้ยงกบในบ่อซีเมนต์ จำนวน 9 คน และผู้ส่งเสริม สนับสนุนให้เกษตรกรเลี้ยงกบในบ่อซีเมนต์เพื่อส่งเสริมอาชีพในชุมชน จำนวน 7 คน รวมทั้งสิ้น 16 คน
3. ขอบเขตด้านพื้นที่ ได้แก่ บ้านถ้ำตลอด หมู่ที่ 4 ตำบลน้ำตก อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ผู้ให้ข้อมูล มีผู้ให้ข้อมูล จำนวนทั้งสิ้น 16 คน ประกอบด้วยเกษตรกรผู้เลี้ยงกบในบ่อซีเมนต์ จำนวน 9 คน ได้แก่ นายเสรี ระวังสุข, นางอรทัย นวลสีทอง, นางวันนา ทามาศ, นางสุภาวดี ทามาศ, นายสมทวน นวลสีทอง, นางลำไย นวลสีทอง, นายบุญเกษม ทามาศ, นางบุญศรี ระวังสุข และนางสำเนียง ทามาศ และผู้ส่งเสริม และสนับสนุนให้เกษตรกรเลี้ยงกบในบ่อซีเมนต์เพื่อส่งเสริมอาชีพในชุมชน จำนวน 7 คน ได้แก่ นายถาวร วงศ์แก้ว (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำตก), นายวีระพงษ์ บุตรสิมมา (นักพัฒนาชุมชนในองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำตก), นายอนุรักษ นวลสีทอง (ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 4 ตำบลน้ำตก), นางเรณู ขุนเสนาะ (เจ้าของร้านขายอาหาร และอุปกรณ์การเลี้ยงกบ) และผู้ซื้อกบไปประกอบอาหาร ได้แก่ นายสมชาย รักกมล, นางเกษรทามาศ และนางสาวสุชาติพิทย์ ระวังสุข

2. เครื่องมือการวิจัย มีเครื่องมือรวบรวมข้อมูล ได้แก่

(1) แบบสัมภาษณ์ เป็นแนวคำถามที่ผู้วิจัยได้ตั้งไว้ เพื่อต้องการเก็บบันทึกข้อมูลในการวิจัย พร้อมทั้งรวบรวมข้อมูลได้มากที่สุด และตรงประเด็นมากที่สุด

(2) การสังเกตแบบมีส่วนร่วม และไม่มีส่วนร่วม โดยการสังเกตแบบมีส่วนร่วม เป็นการสังเกตที่ผู้สังเกตเข้าไปทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มที่ถูกศึกษา เป็นการสังเกตขณะที่ผู้วิจัยกำลังสัมภาษณ์ และขณะเดียวกันก็สังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม เป็นการสังเกตที่ผู้วิจัยเฝ้าสังเกตอยู่ภายนอกไม่เข้าไปร่วมในกิจกรรมบางกิจกรรม

(3) เครื่องบันทึกภาพ เป็นการใช้กล้องถ่ายรูปจากโทรศัพท์มือถือเพื่อถ่ายรูปประกอบในการวิจัย

(4) เครื่องบันทึกเสียง เป็นการบันทึกเสียงขณะสัมภาษณ์ เนื่องจากบางครั้งการจดบันทึกระหว่างสัมภาษณ์ไม่ทัน ก็จะมีเครื่องบันทึกเสียงเป็นเครื่องสำรองข้อมูลโดยในการบันทึกเสียงนั้นหากข้อมูลส่วนใดที่ผู้ให้สัมภาษณ์ไม่ประสงค์ให้บันทึกเสียงก็จะหยุดการบันทึกเสียง ณ ช่วงเวลานั้นทันที

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล การสำรวจพื้นที่ในชุมชนเพื่อศึกษาข้อมูลเบื้องต้นก่อน หลังจากนั้นจึงไปสำรวจข้อมูลเบื้องต้นของการเลี้ยงกบบ่อซีเมนต์ จากนั้นจึงเข้าไปสร้างความสัมพันธ์ และแนะนำ เพื่อนำไปสู่การปรับตัวเบื้องต้นให้เข้ากับบริบทของผู้เลี้ยงกบบ่อซีเมนต์ แล้วจึงค่อยสอบถามข้อมูล ทั้งวิธีการเลี้ยงกบบ่อซีเมนต์ สภาพปัญหาในการเลี้ยงกบบ่อซีเมนต์ และแนวทางการแก้ไขปัญหาการเลี้ยงกบบ่อซีเมนต์ โดยการประสานงานเพื่อเก็บข้อมูลรายละเอียดแบบเจาะจงโดยนัดวัน เวลา และสถานที่ จากนั้นผู้วิจัยได้เก็บข้อมูล และรายละเอียดแต่ละประเด็นโดยพบปะพูดคุยกับกลุ่มเป้าหมาย พร้อมถ่ายภาพประกอบ จากนั้นรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ และสรุปผล หากปรากฏว่าขาดรายละเอียดข้อมูลส่วนใดก็ไปเก็บข้อมูลเพิ่มเติม

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์จากข้อมูลที่ได้ออกมาที่ตรงกับข้อเท็จจริง แล้วสรุปประเด็นที่สำคัญ ๆ แล้วนำเสนอโดยการพรรณนา

ผลการวิจัย

1.วิธีการเลี้ยงกบบ่อซีเมนต์เพื่อส่งเสริมอาชีพในชุมชน กรณีศึกษา: บ้านถ้ำตลอด หมู่ที่ 4 ตำบลน้ำตก อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการศึกษาพบว่า

(1) การเตรียมพื้นที่ มีการแต่งหน้าดินให้เสมอกัน ปรับพื้นที่ให้มีความลาดเอียงไปทางใดทางหนึ่ง และเทคนาดูร่องให้เป็นคาน เทปูน ก่ออิฐ ฉาบ และเทพื้นหรือปูกระเบื้อง ชัดมันภายในบ่อซีเมนต์ให้มีความเรียบทั้งบนพื้น และบริเวณข้าง ๆ ของขอบบ่อ และเลือกทำเลที่ไม่โดนแสงแดดมากจนเกินไป และไม่ร่มจนเกินไป และอยู่ในอุณหภูมิที่เหมาะสมสำหรับเลี้ยงกบในบ่อที่สร้างขึ้น

(2) การเตรียมบ่อซีเมนต์ หลังจากปรับหน้าดิน และได้สร้างบ่อซีเมนต์ขึ้น ก็ให้นำน้ำมาใส่แช่ทิ้งไว้ภายในบ่อเพื่อลดการกักตัวของปูนซีเมนต์ ด้วยการใช้เกลือแกง แช่น้ำทิ้งไว้ในบ่อประมาณ 10 วัน หรือแช่น้ำกับด่างทับทิม หรือกับหยวกกล้วย นำหยวกกล้วยมาหั่นเป็นชิ้น ๆ แช่ลงไปในน้ำเพื่อทำให้ ปูนซีเมนต์บริเวณในบ่อมีความจางลงไป เพื่อลดความเป็นกรดเป็นด่างของปูนที่หลงไปในบ่อก่อนที่จะนำลูกกบไปใส่ลงในบ่อให้คราบของปูนซีเมนต์หมดแล้วล้างออกด้วยน้ำสะอาด และทำความสะอาด

(3) การเลือกสายพันธุ์ เลือกกบนา ลักษณะผิวหนังด้านหลังมีสีน้ำตาลจุดดำ ผิวหนังขรุขระมีรอยย่นที่ริมฝีปากมีแถบดำ ไตคางมีจุดดำ หรือแถบลายดำ เมื่อโตเต็มที่มีน้ำหนัก 200 – 400 กรัมและเลือกกบตัวเมียจะมีขนาดใหญ่กว่าตัวผู้ เมื่อจับหงายท้องจะไม่พบกล่องเสียง และหูจะมีขนาดเล็กกว่าตัวผู้ ประมาณเท่ากับลูกตา และตัวผู้จะโตช้ากว่าตัวเมียเลือกพันธุ์กบที่แข็งแรง และเลี้ยงดูง่าย และสมบูรณ์

(4) การให้อาหาร ขึ้นอยู่กับอายุของกบถ้าเป็นกบตัวเล็กก็ให้เช้า เที่ยง เย็น สำหรับลูกกบเล็กอาหาร เบอร์ 1 สำหรับกบขนาดกลางก็จะเป็นอาหารเบอร์ 2 เช้ากับเย็น และสำหรับกบขนาดใหญ่จะเป็นอาหารเบอร์ 3 เฉพาะเช้ากับเย็นถ้าให้ผิดเวลากบมันจะเครียดและจะกัดกันเองและใส่หลังจากที่ล้างทำความสะอาดและถ่ายเทน้ำออกจากในบ่อแล้วใส่อาหารในปริมาณที่เหมาะสม และเพียงพอกับจำนวนกบที่อยู่ในบ่อ ไม่ให้มากหรือน้อยจนเกินไป

(5) การทำความสะอาดบ่อ กทำความสะอาดในทุก ๆ เช้า และเย็น ดูทำความสะอาดอยู่บ่อย ๆ ไม่ให้ตะไคร่น้ำ หรือคราบอาหารติดตามขอบบ่อ และข้าง ๆ ฝาผนังภายในบ่อ และก่อนที่จะให้อาหารกบลงไปภายในบ่อซีเมนต์ ภายในบ่อต้องไม่มีความสกปรก ล้างถ่ายเทน้ำที่มีอยู่ภายในบ่อที่มีอยู่ก่อนออกไป แล้วใส่น้ำลงไปใหม่ และมีน้ำที่เพียงพอต่อการเลี้ยงกบอยู่ที่พื้นบ่อ ฉีด ๆ ขัด ๆ ถู ๆ ให้สะอาดอยู่เสมอ ไม่ให้มีคราบตะไคร่น้ำติดอยู่ข้างฝาผนัง ล้างทำความสะอาดเช้ากับเย็น ก่อนที่จะให้อาหารกบ ไม่ให้อาหารมากจนเกินไปและไม่น้อยจนเกินไป ดูแลรักษาความสะอาดอยู่บ่อย ๆ เพราะกบชอบความสะอาด

(6) การดูแลรักษา การเอาใจใส่ ไม่ทำให้กบตกใจ ให้อาหารพร้อมกับการให้อาหารการให้อาหารบำรุง วิตามินซี โดยการคลุกเคล้าลงในอาหารให้กับกบ กินในทุก ๆ เช้า และเย็น ถ้ากบตัวไหนเป็นโรค หรือมีแผลตามลำตัวก็จะจับแยกออกจากตัวอื่น ๆ ที่แข็งแรงกว่า เพื่อรักษาแผลให้หายล้างด้วยเบตาดีนให้แผลหายก่อนดูแลอย่าให้กบกัดกันเอง และควรให้อาหารตรงเวลาดูแลโดยการเอาใจใส่อยู่เสมอ สังเกตอาการของกบได้ในวันต่อวัน ว่ามีอาการผิดปกติอย่างไร ดูแลความสะอาดอยู่ตลอดและศัตรูที่จะมากินกบ เช่น นก และงู

(7) การจับขาย เลือกกบที่โตเต็มวัย แข็งแรง ให้กบโตเต็มที่ก่อนที่จะจับขาย จะมีขนาดพอเหมาะสำหรับการจับขาย ตามที่ผู้บริโภคต้องการกบโตเต็มวัยประมาณ 3 เดือน กิโลกรัมหนึ่งมีประมาณ 4 ถึง 5 ตัว ราคาขึ้นอยู่กับตามท้องตลาดทำขายเป็นกิโลกรัม ถ้าลอกหนังออก และเอาเครื่องในออกให้คิดเป็นกิโลกรัมละ 100 บาท ถ้าขายแบบตัวเป็น ๆ คิดเป็นกิโลกรัมละ 80 บาทหรือให้กบโตเต็มที่ก่อนที่จะจับขาย มิฉะนั้นจะขาดทุนเพราะถ้ากบโตไม่เต็มที่ จะขาดน้ำหนัก และทำให้ไม่คุ้มกับที่ลงทุนไป

2.สภาพปัญหาในการเลี้ยงกบบ่อซีเมนต์เพื่อส่งเสริมอาชีพในชุมชน กรณีศึกษา: บ้านถ้ำตลอด หมู่ที่ 4 ตำบลน้ำตก อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการศึกษาพบว่า

โครงการราชภัฏวิชาการ ประจำปี 2562

การประชุมวิชาการระดับชาติ วันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2562 “นักคิด นักสร้างสรรค์ พัฒนานวัตกรรมสู่สังคม”

(1) ปัญหาน้ำ เพราะน้ำขุ่น ถ้าน้ำน้อยจะทำให้กบกินอาหารลำบาก ต้องล้างทำความสะอาด อยู่บ่อย ๆ ไม่งั้นกบจะไม่กินอาหาร และห้ามใช้น้ำฝนโดยเด็ดขาด ถ้าเป็นกบตัวใหญ่ก็จะใส่ในปริมาณที่มากกว่า กบตัวเล็กเพื่อไม่ให้กบกระโดดและเป็นผลตามลำตัว

(2) ปัญหาโรคในกบ โรคเท้าเปื่อย และผลตามลำตัวที่เกิดจากสาเหตุ กบจะกัดกันเอง ตัวใหญ่ กัดตัวเล็ก และเกิดจากคราบจากปูนซีเมนต์ที่ทำความสะอาดไม่ดีทำให้เท้าเปื่อยได้โรคราแดง เบื่ออาหาร น้ำหนักลด ผิวหนังสีผิดปกติ เสียการทรงตัว มีจุดเลือดออกตามตัว และมีแผลเกิดขึ้นซึกขากระดูก และมีผื่นแดงบริเวณโคนขา หลังกบเครียดกัดกันเอง และโรคปากเท้า เปื่อยทำให้กบไม่ค่อยกินอาหาร กินก็จะกินได้น้อยลง

(3) ปัญหาสถานที่ที่เหมาะสมในการเลี้ยง บ่ออยู่ในที่แจ้งทำให้บ่อร้อนมากจนเกินไปจะทำให้ กบตาย และได้รับความรำคาญจากเสียงของกบที่ร้องและกลิ่นที่มาจากกบจนไปรบกวนคนอื่น จึงควรอยู่ใกล้กับที่พัก อาศัยของผู้เลี้ยง

(4) ปัญหาสายพันธุ์กบ เลือกสายพันธุ์กบบนา เพราะมีความแข็งแรง สมบูรณ์ เลี้ยงง่าย และโตไว และเลือกให้ติดตัวเมียมาเยอะ ๆ เพราะตัวเมียจะโตไวกว่าตัวผู้ หากเป็นสายพันธุ์อื่น ๆ จะไม่ทนต่อโรค โทษ และตายง่าย

3.แนวทางการแก้ไขปัญหาการเลี้ยงกบบ่อซีเมนต์เพื่อส่งเสริมอาชีพในชุมชน กรณีศึกษา: บ้านถ้ำตลอด หมู่ที่ 4 ตำบลน้ำตก อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการศึกษาพบว่า

(1) การแก้ไขปัญหาน้ำ บำบัดน้ำเสียขั้นต้น ก่อนระบายลงแหล่งน้ำ หรือท่อระบายน้ำช่วยกันลดปริมาณการใช้น้ำ และลดปริมาณการให้อาหารกบในบ่อ

(2) การแก้ไขปัญหาโรคในกบ ทำความสะอาดบ่อ ๆ ใส่ยาแบดตาตินลงไปบ่อ เพื่อรักษาแผลที่เกิดขึ้นจากการกัดกันของกบลงไปบ่อใช้ยาบำรุงที่เกี่ยวข้องกับโรคที่ประสบพบเจอแก้ไขปัญหให้ตรงจุดที่พบ และหาวิธีการแก้ไขต่อไป และให้อาหารในปริมาณที่เหมาะสมไม่ควรให้มาก

(3) การแก้ไขปัญหาสถานที่ที่เหมาะสมในการเลี้ยงกบ ควรเลี้ยงในที่ที่มีการถ่ายเทน้ำได้สะดวก และอยู่ใกล้ร้านจำหน่ายอาหารกบ และยาบำรุงไม่ให้โดดแสงแดดมากจนเกินไป ถ้าร้อนเกินไปก็นำแสลมมาวางให้กับกบ และนำทรายมาใส่ลงไปบ่อให้กับกบเพื่อเพิ่มความเย็นให้กับกบที่เลี้ยง

(4) การแก้ไขปัญหสายพันธุ์กบ ควรเลือกสายพันธุ์กบบนา เพราะจะเป็นสายพันธุ์ที่ทนต่อโรค เลี้ยงง่าย เจริญเติบโตไวเลือกให้ติดกบตัวเมียมาเยอะ ๆ เพราะตัวเมียจะโตไวกว่าตัวผู้

ภาพ 1 เตรียมพื้นที่และปรับหน้าดิน

ภาพ 2 ขุดร่อง เทคานและก่ออิฐ

ภาพ 3 บ่อเลี้ยงกบที่ก่ออิฐเสร็จแล้ว

ภาพ 4 ต่างหับทิม

ภาพ 5 ใส่ยา พริกแกงและแซ่หยวกกล้วยในบ่อ

ภาพ 6 เลือกสายพันธุ์กบบนา เพื่อเตรียมเลี้ยงในบ่อ

โครงการราชภัฏวิชาการ ประจำปี 2562
การประชุมวิชาการระดับชาติ วันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2562 “นักคิด นักสร้างสรรค์ พัฒนานวัตกรรมสู่สังคม”

ภาพ 7 การปล่อยกบ
ในปริมาณที่ไม่แน่นอนจนเกินไป

ภาพ 8 เมื่อปล่อยกบแล้วนำตาข่าย
มาปิดเพื่อป้องกันศัตรู

ภาพ 9 อาหาร และยาบำรุงกบ

ภาพ 10 การให้อาหารกบ
ในบ่อตามขนาดของกบ

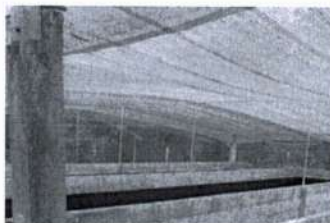
ภาพ 11 การถ่ายน้ำ
ออกจากบ่อเลี้ยงกบ

ภาพ 12 การฉีดล้าง และทำความสะอาด
บ่อเลี้ยงกบ

ภาพ 13 การเลือกสถานที่
ที่เหมาะสม

ภาพ 14 การกางแสลน หรือกางหลังคา
ให้กับบ่อเลี้ยงกบ

ภาพ 15 การใส่น้ำในบ่อ
ที่เหมาะสม

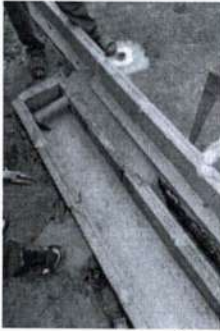
ภาพ 16 กบตาย
เนื่องจากผลตามลำตัว

ภาพ 17 เลือกสายพันธุ์กบ
เน้นตัวเมียมากกว่าตัวผู้

ภาพ 18 กบโตเต็มวัย
พร้อมขายสร้างรายได้

ภาพ 19 ที่ถ่ายเหน้า

ภาพ 20 บ่อบำบัดน้ำเสีย

ภาพ 21 จับกบใส่ถุง
เพื่อเตรียมขาย

ภาพ 22 จับกบใส่ถุง
มาซังกิโลกริมขาย

สรุปผลและอภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษา สรุปได้ว่า วิธีการเลี้ยงกบบ่อซีเมนต์เพื่อส่งเสริมอาชีพในชุมชน กรณีศึกษา บ้านถ้ำตลอด หมู่ที่ 4 ตำบลน้ำตก อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ต้องมีการเตรียมพื้นที่การเตรียมบ่อซีเมนต์ การเลือกสายพันธุ์กบมาเลี้ยง การให้อาหารตามขนาดของกบ การดูแล และการทำความสะอาดบ่อจนได้กบขนาดที่โตเต็มวัยจึงจับขายได้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของเสรี แข็งแ และพิณชอ กรมรัตนพร (2551) เรื่อง การเลี้ยงกบสรุปได้ว่า เกษตรกรผู้เลี้ยงกบได้เลี้ยงกบบนบ่อคอนกรีต คือ การเลี้ยงเพาะพันธุ์กบเอง โดยเริ่มตั้งแต่เลี้ยงพ่อแม่พันธุ์แล้วนำมาผสมพันธุ์เพื่อเพาะลูกกบ แล้วจึงนำลูกกบที่ได้มาเลี้ยงจนสามารถจำหน่ายได้ รวมทั้งสอดคล้องกับการศึกษาของปริญนันท์ มวลเมืองสอง, สาธิต อติโต และพัชรี สุริยะ (2557) เรื่อง การผลิต และการตลาดฟาร์มกบในอำเภอเมือง จังหวัดเลย สรุปได้ว่า การเลี้ยงกบของเกษตรกรสามารถเลี้ยงนอกฤดูได้ โดยการสร้างบ่อที่เกษตรกรนิยมใช้เลี้ยงกบสร้างจากซีเมนต์ทรงสี่เหลี่ยม และปูพื้นบ่อด้วยกระเบื้องที่ลาดเอียงไปด้านใดด้านหนึ่ง ด้านปลายที่ลาดเอียงลงไปจะมีท่อระบายน้ำอยู่ตรงกลางเพื่อสะดวกในการทำความสะดวก นอกจากนี้บ่อเลี้ยงกบยังมุ่งหลังคาด้วยแอสบน โดยปล่อยลูกกบ และให้อาหารที่ใช้เลี้ยงกบ คือ อาหารสำเร็จรูป และอาหารเสริม โดยให้ 2 ครั้ง/วัน ส่วนน้ำที่ใช้เลี้ยงนั้นเป็นน้ำประปา สำหรับการเลี้ยงกบในแต่ละรุ่นนั้นใช้ระยะเวลาในการเลี้ยงโดยเฉลี่ย 101.25 วัน จึงสามารถจับจำหน่ายได้

ส่วนสภาพปัญหาในการเลี้ยงกบบ่อซีเมนต์เพื่อส่งเสริมอาชีพในชุมชน กรณีศึกษา : บ้านถ้ำตลอด หมู่ที่ 4 ตำบลน้ำตก อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีสภาพปัญหา ได้แก่ ปัญหาเรื่องน้ำในการเลี้ยงกบ ปัญหาโรคในกบ ปัญหาสถานที่ที่เหมาะสมในการเลี้ยงกบ และปัญหาสายพันธุ์ของกบ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของปริญนันท์ มวลเมืองสอง, สาธิต อติโต และพัชรี สุริยะ (2557) เรื่อง การผลิต และการตลาดฟาร์มกบในอำเภอเมือง จังหวัดเลย สรุปได้ว่า การเลี้ยงกบยังประสบปัญหาที่สำคัญ คือ “ปัญหาเรื่องน้ำ” ที่ก่อให้เกิด “ปัญหาโรคกบ” ที่พบมากที่สุดระหว่างการเลี้ยง คือ โรคคอบขาแดง ซึ่งเกษตรกรรักษาด้วยยาปฏิชีวนะ และยารักษาโรคมีราคาสูง รวมทั้งสอดคล้องกับการศึกษาของปณรัตน์ ผาดี, กัมพล ไทยโส และวุฒเมธี วรเสริม (2559) เรื่อง หมู่บ้านเพาะเลี้ยงกบสรุปได้ว่า ปัญหาอุปสรรค และความต้องการในการพัฒนาของเกษตรกร ส่วนใหญ่เกี่ยวกับการเกิดโรค อัตราการรอดตายต่ำ กบโตช้า และ “ปัญหาการพัฒนาสายพันธุ์การเลี้ยงกบ” และการเพาะพันธุ์กบ

มีแนวทางการแก้ไขปัญหาการเลี้ยงกบบ่อซีเมนต์เพื่อส่งเสริมอาชีพในชุมชน กรณีศึกษา : บ้านถ้ำตลอด หมู่ที่ 4 ตำบลน้ำตก อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีแนวทางการแก้ไขปัญหาน้ำ การแก้ไขปัญหาโรคในกบ การแก้ไขปัญหาสถานที่ที่เหมาะสมในการเลี้ยงกบ และการแก้ไขปัญหาสายพันธุ์กบ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของการศึกษาของปณรัตน์ ผาดี, กัมพล ไทยโส และวุฒเมธี วรเสริม (2559) เรื่อง หมู่บ้านเพาะเลี้ยงกบ สรุปได้ว่า ควรถ่ายทอดองค์ความรู้ และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องในการแก้ปัญหา และการพัฒนาการเลี้ยงกบ โดยการอบรมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงาน การศึกษาผ่านสื่อต่าง ๆ การให้คำแนะนำในการแก้ปัญหาแก่เกษตรกรเป็นรายบุคคล

โครงการราชภัฏวิชาการ ประจำปี 2562
การประชุมวิชาการระดับชาติ วันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2562 “นักคิด นักสร้างสรรค์ พัฒนานวัตกรรมสู่สังคม”

ตลอดจนการ “ช่วยแก้ปัญหาในการป้องกัน และรักษาโรคในกบ” ตามระยะต่าง ๆ ตลอดจนแนวทางในการ “คัดเลือกพ่อแม่พันธุ์” และปรับปรุงสายพันธุ์กบ และสถานที่ในการเลี้ยงกบ พร้อมทั้งการ “จัดการคุณภาพน้ำ” เพื่อลดอัตราการตาย และการเกิดโรค ทำให้เกษตรกรสามารถนำความรู้ที่ได้ไปพัฒนาอาชีพการเพาะเลี้ยงกบให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

การเลี้ยงกบบ่อซีเมนต์เพื่อส่งเสริมอาชีพในชุมชนนั้น มีลักษณะแบบครบวงจร คือ มีการเตรียมพื้นที่ เตรียมบ่อซีเมนต์ เลือกลายพันธุ์กบมาเลี้ยง ให้อาหารตามขนาดของกบ พร้อมทั้งดูแล และการทำความสะอาดบ่อ กบ จนได้กบขนาดที่โตเต็มวัยจึงจับขายได้ แต่ก็มีสภาพปัญหา ได้แก่ ปัญหาเรื่องน้ำในการเลี้ยงกบ ปัญหาโรคในกบ ปัญหาสถานที่ที่เหมาะสมในการเลี้ยงกบ และปัญหาสายพันธุ์ของกบ ที่นำไปสู่แนวทางการแก้ไขปัญหาคือ การแก้ไข ปัญหาเรื่องน้ำ การแก้ไขปัญหาโรคในกบ การแก้ไขปัญหาสถานที่ที่เหมาะสมในการเลี้ยงกบ และการแก้ไขปัญหาลายพันธุ์กบ ซึ่งทั้งวิธีการเลี้ยง ปัญหา และแนวทางแก้ไขที่เหมาะสมจะสามารถสร้างอาชีพที่มั่นคงแก่คนในชุมชน พร้อมทั้งถ่ายทอดความรู้ และขยายผลเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับชุมชนอื่น ๆ ต่อไปในอนาคตได้

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช และสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ ที่เอื้อสถานที่เรียน และสถานที่ค้นคว้าทางวิชาการ ขอขอบคุณ อาจารย์ที่ปรึกษาทั้ง 3 ท่าน ที่กรุณา และอนุเคราะห์ช่วยเหลือในการทำการวิจัยเป็นอย่างดี ขอขอบคุณผู้ให้ข้อมูลทุกท่านที่อนุเคราะห์ข้อมูล และข้อเสนอแนะต่าง ๆ และท้ายสุด ขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา ญาติพี่น้อง และผู้ที่สนับสนุนทางการศึกษา ทุกท่าน ที่ช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ และเป็นกำลังใจเสมอมา จนสำเร็จได้ด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

- กรมประมง. (2555). เอกสารวิชาการฉบับที่ 4/2555 สถิติผลผลิตการเลี้ยงสัตว์น้ำจืด ประจำปี 2553 กรุงเทพมหานคร : กลุ่มวิจัย และวิเคราะห์สถิติการประมง ศูนย์สารสนเทศ กรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
- ปณรัตน์ ผาดี, กัมพล ไทยโส และวรุณเมธี วรเสริม. (2559). หมู่บ้านเพาะเลี้ยงกบ. รายงานฉบับสมบูรณ์โครงการหมู่บ้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำนักส่งเสริม และถ่ายทอดเทคโนโลยี สำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.
- ปริญนันท์ มวลเมืองสอง, สาธิต อติตโต และพัชรี สุริยะ. (2557). การผลิต และการตลาดฟาร์มกบในอำเภอเมือง จังหวัดเลย. วารสารเกษตรพระวรุณ. ปีที่ 11 ฉบับที่ 1 มกราคม – มิถุนายน 2557, หน้า 65-72.
- ยงยุทธ ทักฉิน. (2554). เทคนิคการเลี้ยงกบนาเชิงพาณิชย์. (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก <http://www.fisheries.go.th/.../เทคนิคการเลี้ยงกบนาเชิงพาณิชย์.pdf>. (สืบค้นเมื่อ 23 ธันวาคม 2561).
- สำนักงานหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง. (2549). สนเทศน่ารู้ : กบ. (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก <http://www.lib.ru.ac.th/journal/frog.html>. (สืบค้นเมื่อ 23 ธันวาคม 2561).
- เสรี แข็งแอก และพิณชอ กรมรัตนพร. (2551). การเลี้ยงกบ. (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก <http://vet.kku.ac.th/farm/data3/2.pdf>. (สืบค้นเมื่อ 22 ธันวาคม 2561).